

S.D.E.
M. Com. Part-II : SUMMER - 2019
SUBJECT: RESEARCH METHODOLOGY

Day: **Saturday**
Date: **20/04/2019**

S-2019-4739

Time: **03.00 PM TO 06.00 PM**
Max. Marks: **80**

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
 - 3) Answers to both sections should be written in **SAME** answer book.
-

SECTION – I

Q.1 What is ‘Research’? Explain the motives and importance of research. **(16)**

OR

- a) Explain different types of research. **(08)**
- b) State the importance of hypothesis in research. **(08)**

Q.2 What is Research Design? Explain steps involved in research design. **(16)**

OR

- a) Explain role of computers in enhancing the quality and worth of research. **(08)**
- b) Describe the good research problem. **(08)**

SECTION - II

Q.3 What is ‘Research Report’? Explain the characteristics of a good research report. **(16)**

OR

- a) State the different types of analysis of data. **(08)**
- b) Describe the main problems in drafting a questionnaire. **(08)**

Q.4 State the various stages of analysis and interpretation of data. **(16)**

OR

- a) Distinguish between primary data and secondary data. **(08)**
- b) Discuss various types of interview. **(08)**

Q.5 Write short note on any **FOUR** of the following: **(16)**

- a) Kinds of Hypothesis
- b) Appendices
- c) Use of report for further research
- d) Types of sampling
- e) Statistical techniques
- f) Observation method

मराठी - रूपातर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

प्र.१ 'संशोधन' म्हणजे काय? संशोधनाचे प्रेरक घटक व महत्त्व स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) संशोधनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. (०८)
- ब) संशोधनातील गृहितकाचे महत्त्व सांगा (०८)

प्र.२ 'संशोधन आराखडा' म्हणजे काय? संशोधन आराखडा तयार करण्यातील टप्पे स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) संशोधनाची गुणवत्ता आणि मुल्य यामध्ये वाढ करण्याच्या दृष्टीकोनातून संगणकाची भूमिका स्पष्ट करा. (०८)
- ब) चांगल्या संशोधन समस्येचे वर्णन करा. (०८)

विभाग - २

प्र.३ 'संशोधन अहवाल' म्हणजे काय? आदर्श संशोधन अहवालाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

- अ) माहिती विश्लेषणाचे विविध प्रकार सांगा. (०८)
- ब) प्रश्नावली तयार करताना येणाऱ्या मुख्य समस्यांचे वर्णन करा. (०८)

प्र.४ माहिती विश्लेषण व स्पष्टीकरणातील विविध पायऱ्या सांगा. (१६)

किंवा

- अ) प्राथमिक माहिती आणि दुय्यम माहिती यातील फरक स्पष्ट करा. (०८)
- ब) मुलाखतीच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा. (०८)

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा (१६)

- अ) गृहितकाचे प्रकार
- ब) परिशिष्ट
- क) भावी संशोधनासाठी अहवालाचा उपयोग
- ड) नमुन्यांचे प्रकार
- इ) सांख्यिकीय तंत्रे
- फ) निरीक्षण पद्धती

* * * * *